

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2017/2315,

11. detsember 2017,

millega luuakse alaline struktureeritud koostöö ning määratakse kindlaks selles osalevate liikmesriikide nimekiri

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 46 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli (nr 10) Euroopa Liidu lepingu artikliga 42 loodud alalise struktureeritud koostöö kohta,

võttes arvesse Saksamaa Liitvabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi ja Itaalia Vabariigi ettepanekut,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“) arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingu („ELi leping“) artikli 42 lõigetes 2 ja 6 on sätestatud, et liikmesriigid, kelle sõjalised võimed vastavad kõrgendatud kriteeriumidele ja kes on selles valdkonnas siduvamaid kohustusi võtnud, pidades silmas kõige nõudlikumaid missioone, loovad liidu raames alalise struktureeritud koostöö.
- (2) 13. novembril 2017 said nõukogu ning kõrge esindaja 23 liikmesriigilt ning 7. detsembril 2017 veel kahelt liikmesriigilt ELi lepingu artikli 46 lõike 1 kohase ühisteate, et kõik nimetatud liikmesriigid kavatsevad osaleda alalises struktureeritud koostöös, tuginedes nende poolt eespool nimetatud nõuete järgimisele selles valdkonnas ning üksteise ees käesoleva otsuse lisas nimetatud siduvamate kohustuste võtmisele ja kõikidele muudele teates esitatud elementidele, sealhulgas preambul ja I lisas esitatud alalise struktureeritud koostöö juhtpõhimõtted, millele nad on jätkuvalt täielikult pühendunud, ning tuletades samuti meelde ELi lepingu artiklit 42, sealhulgas artikli 42 lõige 7 ⁽¹⁾.
- (3) Käesoleva otsuse lisas sätestatud siduvad kohustused on kooskõlas aluslepingutele lisatud protokolli nr 10 artiklis 1 osutatud eesmärkide ning kõnealuse protokolli artiklis 2 osutatud kohustuste täitmisega.
- (4) Liikmesriikide otsus osaleda alalises struktureeritud koostöös on vabatahtlik ja see ei mõjuta nende suveräänsust ega teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära. Osalevate liikmesriikide panused alalise struktureeritud koostöö alusel võetavate siduvamate kohustuste täitmiseks tehakse kooskõlas liikmesriikide kohaldatavate põhiseaduslike sätetega.
- (5) Alalise struktureeritud koostöö alusel võetavate siduvamate kohustuste hulka kuulub üha suurema arvu kaitsevõime arendamise ühis- ja koostööprojektide algatamine. Selliseid projekte võib toetada liidu eelarvest tehtavate maksetega kooskõlas aluslepingutega ning asjakohaste liidu õigusaktide ja programmidega.
- (6) Osalevad liikmesriigid on sätestanud riiklikes rakenduskavades oma suutlikkuse täita vastastikku võetud siduvamaid kohustusi.
- (7) Kuna vajalikud tingimused on täidetud, on nõukogu jaoks asjakohane võtta vastu otsus alalise struktureeritud koostöö loomise kohta.
- (8) Liikmesriigid, kes soovivad osaleda alalises struktureeritud koostöös hiljem, võivad teatada oma vastavast kavatsusest nõukogule ning kõrgele esindajale kooskõlas ELi lepingu artikli 46 lõikega 3.

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 65.

- (9) Kõrge esindaja on täielikult kaasatud alalise struktureeritud koostööga seotud menetlustesse.
- (10) Alalise struktureeritud koostöö raames algatatud projektide ja muude ÜVJP meetmete ja liidu muude poliitika-valdkondade vahel peaks valitsema sidusus. Nõukogu, ja nende vastavate volituste piires, kõrge esindaja ja komisjon, peaksid tegema asjakohasel juhul koostööd sünergiate maksimeerimiseks.
- (11) Kooskõlas ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli (nr 22) (Taani seisukoha kohta) artikliga 5 ei osale Taani liidu kaitsepoliitilise tähendusega otsuste ja meetmete väljatöötamises ning rakendamises. Seega ei ole käesolev otsus Taani suhtes siduv,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Alalise struktureeritud koostöö loomine

Liidu raamistikus luuakse alaline struktureeritud koostöö liikmesriikide vahel, kelle sõjalised võimed vastavad protokolli nr 10 artiklis 1 osutatud kõrgendatud kriteeriumidele ja kes on vastastikku võtnud selles valdkonnas kõnealuse protokolli artiklis 2 osutatud kohustusi, pidades silmas kõige nõudlikumaid missioone ja aidates saavutada liidu kaugelevaatavad eesmärgid.

Artikkel 2

Osalevad liikmesriigid

Alalises struktureeritud koostöös osalevad järgmised liikmesriigid:

- Belgia,
- Bulgaaria,
- Tšehhi Vabariik,
- Saksamaa,
- Eesti,
- Iirimaa,
- Kreeka,
- Hispaania,
- Prantsusmaa,
- Horvaatia,
- Itaalia,
- Küpros,
- Läti,
- Leedu,
- Luksemburg,
- Ungari,
- Madalmaad,
- Austria,
- Poola,
- Portugal,
- Rumeenia,
- Sloveenia,
- Slovakkia,
- Soome,
- Rootsi.

*Artikkel 3***Protokollis nr 10 osutatud siduvad kohustused**

1. Et saavutada protokollis nr 10 artiklis 1 sätestatud eesmärgid ning täita kõnealuse protokollis artiklis 2 osutatud kohustused, annavad osalevad liikmesriigid panuse, mis võimaldab täita lisas esitatud vastastikku võetud siduvad kohustused.
2. Selleks vaatavad osalevad liikmesriigid igal aastal läbi oma riiklikud rakenduskavad, milles kirjeldatakse siduvamate kohustuste täitmist ning täpsustatakse igas etapis seatavate kitsamate eesmärkide täitmist, ning ajakohastavad neid vastavalt vajadusele. Ajakohastatud riiklikud rakenduskavad edastatakse igal aastal Euroopa välis teenistusele ja Euroopa Kaitseagentuurile ning need tehakse kättesaadavaks kõigile osalevatele liikmesriikidele.

*Artikkel 4***Alalise struktureeritud koostöö juhtimine**

1. Alalise struktureeritud koostöö juhtimine korraldatakse
 - nõukogu tasandil ning
 - nende osalevate liikmesriikide rühmade ellu viidavate projektide raamistikus, kes on omavahel selliste projektide läbiviimises kokku leppinud.
2. Nõukogu, kes tegutseb ELi lepingu artikli 46 lõike 6 kohaselt, võtab vastu otsuseid ja soovitusi, millega
 - a) antakse alalise struktureeritud koostöö strateegilised juhised ja suunised;
 - b) kehtestatakse lisas esitatud siduvamate kohustuste eri täiteetapid kahe järjestikuse esialgse etapi (aastad 2018–2020 ja 2021–2025) vältel ning iga etapi alguses täpsustatakse lisas esitatud siduvamate kohustuste täitmiseks kitsamad eesmärgid;
 - c) vajaduse korral ajakohastatakse ja suurendatakse lisas esitatud siduvamaid kohustusi, võttes aluseks alalise struktureeritud koostöö saavutused, et kajastada liidu muutuvat julgeolekukeskkonda. Sellised otsused tehakse eeskätt lõike 2 punktis b osutatud etappide lõpus, tuginedes strateegilisele läbivaatamisele, mille käigus hinnatakse alalise struktureeritud koostöö raames võetud kohustuste täitmist;
 - d) hinnatakse osalevate liikmesriikide poolt kokkulepitud kohustuste täitmiseks antud panust vastavalt artiklis 6 kirjeldatud mehhanismile;
 - e) koostatakse alalise struktureeritud koostöö raamistikus arendatavate projektide nimekiri, kajastades nii toetust võimearendusele kui ka vahendite ja võimete raames antavat olulist toetust ühise julgeoleku ja kaitsepoliitika operatsioonide ja missioonide jaoks;
 - f) kehtestatakse ühised projektijuhtimise reeglid, mida üksikprojektis osalevad liikmesriigid saaksid asjaomase projekti jaoks kohandada;
 - g) kehtestatakse artikli 9 lõike 1 kohaselt õigel ajal üldtingimused, mille alusel lubatakse erandkorras kutsuda üksikprojektides osalema kolmandaid riike, ning tehakse artikli 9 lõike 2 kohaselt kindlaks, kas kolmas riik vastab nimetatud tingimustele, ning
 - h) võetakse mis tahes muud käesoleva otsuse edasiseks rakendamiseks vajalikud meetmed.

*Artikkel 5***Alalise struktureeritud koostöö projektid**

1. Kõrge esindaja võib üksikprojektides osaleda kavatsevate osalevate liikmesriikide ettepanekul esitada artikli 7 kohaselt antavate hinnangute alusel pärast sõjalise nõu saamist Euroopa Liidu sõjaliselt komiteelt (ELSK) soovitusi nõukogu otsuste ja soovitusi kohta, mis võetakse vastu vastavalt artikli 4 lõike 2 punktile e alalise struktureeritud koostöö projektide kindlaksmääramise ja hindamise kohta.
2. Osalevad liikmesriigid, kes kavatsevad teha ettepaneku üksikprojekti kohta, teavitavad teisi osalevaid liikmesriike aegsasti enne oma ettepaneku esitamist, et saada nende toetus ja anda neile võimalus ühineda, esitades projekti ettepaneku ühiselt.

Projektiosalised on osalevad liikmesriigid, kes esitasid ettepaneku. Iga üksikprojekti projektiosaliste loetelu lisatakse artikli 4 lõike 2 punktis a osutatud nõukogu otsusele.

Projektis osalevad liikmesriigid võivad leppida omavahel kokku, et nad lubavad ühineda teistel liikmesriikidel, kes soovivad hiljem projektis osaleda.

3. Projektis osalevad liikmesriigid lepivad kokku oma koostöö korralduses ja ulatuses ning projekti juhtimises. Projektis osalevad liikmesriigid teavitavad nõukogu vastavalt vajadusele regulaarselt projekti seisust.

Artikkel 6

Järelevalve, hindamine- ja aruandluskord

1. Nõukogu tagab ELi lepingu artikli 46 lõike 6 raames alalise struktureeritud koostöö ühtsuse, sidususe ja tõhususe. Neid eesmärgi aitab saavutada ka kõrge esindaja.

2. Kooskõlas protokolliga nr 10 on kõrge esindaja täielikult kaasatud alalise struktureeritud koostööga seotud menetlustesse.

3. Kõrge esindaja esitab igal aastal nõukogule alalist struktureeritud koostööd käsitleva aruande. Aruanne tugineb Euroopa Kaitseagentuuri panusele vastavalt artikli 7 lõike 3 punktile a ning Euroopa välisteestistuse panusele vastavalt artikli 7 lõike 2 punktile a. Kõrge esindaja aruandes kirjeldatakse alalise struktureeritud koostöö rakendamise seis, sealhulgas iga osaleva liikmesriigi kohustuste täitmise seis vastavalt oma riiklikule rakenduskavale.

ELSK annab poliitika- ja julgeolekukomiteele alalise struktureeritud koostöö iga-aastase hindamisega seoses sõjalist nõu ja soovitusi.

Kõrge esindaja esitatud alalise struktureeritud koostöö aastaaruande põhjal analüüsib nõukogu kord aastas, kas osalevad liikmesriigid täidavad endiselt artiklis 3 osutatud siduvamaid kohustusi.

4. Otsus mõne liikmesriigi osalemise peatamise kohta võetakse vastu kooskõlas ELi lepingu artikli 46 lõikega 4 alles pärast seda, kui liikmesriigile on antud selge ajakava individuaalseks nõupidamiseks ja reageerimismeetmete võtmiseks.

Artikkel 7

Euroopa välisteestistuse ja Euroopa Kaitseagentuuri tugi

1. Kõrge esindaja (kes on ühtlasi Euroopa Kaitseagentuuri juht) vastutusel täidavad Euroopa välisteestistus, sealhulgas Euroopa Liidu sõjaline staap (ELSS), ning Euroopa Kaitseagentuur ühiselt alalise struktureeritud koostöö sekretariaadi muul kui nõukogu tasandil ja sellega seonduvat ühtse kontaktpunkti funktsiooni.

2. Euroopa välisteestistus, sealhulgas ELSS, toetavad alalise struktureeritud koostöö toimimist eeskätt järgmiselt:

- a) aitavad kõrgel esindajal koostada alalist struktureeritud koostööd käsitleva aastaaruande jaoks hinnangut selle kohta, kuidas on osalevad liikmesriigid panustanud operatiivaspektidesse vastavalt artiklile 6;
- b) kooskõlastavad artiklis 5 kirjeldatud projektiettepanekute hindamist eeskätt kättesaadavuse, koostalitlusvõime, paindlikkuse ja jõudude siirmise seisukohast. Euroopa välisteestistus, sealhulgas ELSS, analüüsivad projektiettepanekuid eriti eesmärgiga teha kindlaks, kas need vastavad ja aitavad kaasa operatiivvajadustele.

3. Euroopa Kaitseagentuur toetab alalist struktureeritud koostööd eriti järgmiselt:

- a) aitab kõrgel esindajal koostada alalist struktureeritud koostööd käsitleva aastaaruande jaoks hinnangut selle kohta, milline on olnud osalevate liikmesriikide artikli 6 kohane panus kaitsevõime, eriti artiklis 3 osutatud siduvamate kohustustega kooskõlas antud panuse seisukohast;
- b) aitab viia ellu kaitsevõime arendamise projekte, eriti artiklis 5 kirjeldatud projektiettepanekute hindamise kooskõlastamise kaudu eeskätt kaitsevõime arendamise valdkonnas. Euroopa Kaitseagentuur toetab liikmesriike selle tagamisel, et ei toimuks ebavajalikku dubleerimist, pidades silmas olemasolevaid algatusi ka muus institutsioonilises kontekstis.

*Artikkel 8***Rahastamine**

1. Käesoleva otsuse rakendamisel liidu institutsioonidele ja Euroopa välisteenistusele tekkivad halduskulud kaetakse liidu eelarvest. Euroopa Kaitseagentuuri halduskulusid reguleeritakse Euroopa Kaitseagentuuri rahastamisreeglite alusel kooskõlas nõukogu otsusega (ÜVJP) 2015/1835 ⁽¹⁾.
2. Alalise struktureeritud koostöö raames algatatud projektide operatiivkulud kannavad peamiselt üksikprojektis osalevad liikmesriigid. Selliseid projekte võib rahastada osaliselt ka liidu üldeelarvest kooskõlas aluslepingute ja liidu vastavate õigusaktidega.

*Artikkel 9***Kolmandate riikide osalemine üksikprojektides**

1. Üldtingimused kolmandate riikide osalemiseks üksikprojektides nähakse ette nõukogu otsusega, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 4 lõikega 2 ning mis võib sisaldada kolmandate riikidega tehtavate halduskoostööte tüüpvormi.
2. Kooskõlas ELi lepingu artikli 46 lõikega 6 otsustab nõukogu, kas kolmas riik, keda üksikprojektis osalevad liikmesriigid soovivad projekti kutsuda, vastab lõikes 1 nimetatud otsuses sätestatud nõuetele.
3. Pärast lõikes 2 osutatud positiivset otsust võivad projektis osalevad liikmesriigid sõlmida asjaomase kolmanda riigiga halduskoostööte viimase osalemiseks projektis. Sellised koostööte peavad olema kooskõlas liidu menetlustega ja otsustusprotsessi sõltumatusena.

*Artikkel 10***Julgeolekueeskirjad**

Alalise struktureeritud koostöö suhtes kohaldatakse nõukogu otsuses 2013/488/EL sätestatud sätteid ⁽²⁾.

*Artikkel 11***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 11. detsember 2017

Nõukogu nimel
eesistuja
F. MOGHERINI

⁽¹⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2015. aasta otsus (ÜVJP) 2015/1835, milles määratakse kindlaks Euroopa Kaitseagentuuri põhikiri, asukoht ja töökord (ELT L 266, 13.10.2015, lk 55).

⁽²⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

LISA

Osalevate liikmesriikide võetud kaugelevaatavad ja siduvad ühised kohustused protokollis nr 10 artiklis 2 sätestatud viies valdkonnas

„a) tegema alates Lissaboni lepingu jõustumisest koostööd kaitsevarustuse investeerimiskulude tasemega seotud heakskiidetud eesmärkide saavutamiseks ning neid eesmarke regulaarselt läbi vaatama, pidades silmas julgeolekukeskkonda ja liidu rahvusvahelisi kohustusi.“

Tuginedes 2007. aastal kehtestatud ühistele sihttasemetele, võtavad osalevad liikmesriigid järgmised kohustused.

1. Suurendada kokkulepitud eesmärkide saavutamiseks korrapäraselt kaitse-eelarvet reaalmahus.
2. Suurendada keskmises perspektiivis järk-järgult kaitseinvesteeringute kulusid 20 %-ni kogukaitsekuludest (ühine sihttase), et täita strateegilise võime alased lüngad, osaledes kaitsevõimeprojektides kooskõlas võimearendusplaani ja kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamisega.
3. Suurendada ühisprojektide ja koostöö vormis toimuvate strateegilise kaitsevõime projektide arvu. Selliseid ühis- ja koostööprojekte tuleks vajaduse korral ja asjakohaselt toetada Euroopa Kaitsefondist.
4. Suurendada kaitseuuringute ja -tehnoloogia jaoks ette nähtud kulude osakaalu, et jõuda lähemale kogukaitsekulude 2 % eesmärgile (ühine sihttase).
5. Kehtestada nõue vaadata nimetatud kohustused regulaarselt läbi (eesmärgiga saada nõukogu heakskiit).

„b) viima oma kaitseüsteemid võimalikult suures osas üksteisega vastavusse, eelkõige ühtlustades oma sõjaliste vajaduste kindlaksmääramist, võttes ühisesse kasutusse ja vajadusel spetsialiseerides oma kaitsevahendeid ja -võimekust ning ergutades koostööd koolituse ja logistika valdkondades.“

6. Täita olulist rolli ELi kaitsevõime arendamisel, sealhulgas kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise raames, et tagada Euroopa kaugelevaatavate eesmärkide saavutamiseks vajalik kaitsevõime.
7. Kohustus toetada maksimaalselt kaitseküsimuste iga-aastast kooskõlastatud läbivaatamist, võttes arvesse läbivaatamise vabatahtlikku olemust ja osalevate liikmesriikide individuaalpiiranguid.
8. Kohustus osaleda aktiivselt tulevase Euroopa Kaitsefondi rahvusvahelistes hangetes, millel on ELi jaoks lisaväärtus.
9. Kohustus koostada osalevate liikmesriikide vahel kokku lepitud võimearendusprojektide ühtlustatud nõuded.
10. Kohustus kaaluda olemasoleva kaitsevõime ühiskasutust, et optimeerida olemasolevaid ressursse ja suurendada nende üldist tõhusust.
11. Kohustus tagada järjest suuremad pingutused küberkaitsekoostöö valdkonnas (näiteks teabevahetus, väljaõpe, operatiivtugi).

„c) võtma konkreetseid meetmeid oma jõudude kättesaadavuse, koostöövõime, paindlikkuse ja ümberpaigutatavuse tõhustamiseks, seades eelkõige ühiseid eesmarke jõudude eraldamise osas, sealhulgas vajadusel läbi vaatama oma siseriikliku otsuste vastuvõtmise korra.“

12. Seoses jõudude kättesaadavuse ja siirdavusega on osalevad liikmesriigid otsustanud järgmist:

— lisaks ELi lahingugruppide võimalikule siirmisele teha ELi kaugelevaatavate eesmärkide saavutamiseks lisaks kättesaadavaks strateegiliselt siiratud vormeeringud. Nimetatud kohustus ei hõlma kõrgharidusega, alalisi ega reservvägesid;

- arendada välja üksnes osalevate liikmesriikide ja panustavate riikide jaoks juurdepääsetav usaldusväärne vahend (nt andmebaas) eesmärgiga registreerida olemasolevad ja kiiresti siiratavad jõud, et hõlbustada ja kiirendada vägede moodustamist;
- võtta eesmärgiks kiire poliitiline tegutsemine riigi tasandil, sealhulgas vaadata võimaluse korral läbi riiklikud otsustusprotsessid;
- näha oma vahendite ja võimaluste piires ette märkimisväärne tugi ÜJKP operatsioonidele (nt EUFOR) ja missioonidele (nt ELi väljaõppemissioonid) – personal, varustus, väljaõpe, tugi õppustel, taristu vms –, mis on otsustatud ühehäälselt nõukogus ja mis ei mõjuta mingil viisil otsuseid ÜJKP operatsioonide jaoks antava panuse kohta ega võimalikke põhiseaduslikke piiranguid;
- anda märkimisväärne panus ELi lahingugruppidesse ning kinnitada oma põhimõtteline panus vähemalt neli aastat ette, kehtestades valmisolekuperioodi, mis on kooskõlas ELi lahingugruppide kontseptsiooniga, ning võttes kohustuse korraldada ELi lahingugruppide jaoks õppuseid ELi ühtse väekogumina tegutsemiseks (juhtiv riik) ja/või nendes õppustes osaleda (kõik ELi lahingugruppide kontseptsioonis osalevad ELi liikmesriigid);
- hõlbustada ja standardida piiriülest sõjalist transporti Euroopas, et võimaldada kaitseotstarbelise varustuse ja personali kiiret siirmist.

13. Seoses jõudude koostalitlusvõimega on osalevad liikmesriigid otsustanud järgmist:

- arendada oma jõudude koostalitlusvõimet:
 - võttes kohustuse leppida kokku ELi ühtse väekogumi ühistes hindamis- ja heakskiitmiskriteeriumides, mis on kooskõlas NATO standarditega, kuid mille puhul säilib riigi tasandi vastavustõendamine;
 - võttes kohustuse leppida kokku jõudude ühtsetes tehnilistes ja operatiivstandardites, tunnistades vajadust tagada nende koostalitlusvõime NATOga;
 - optimeerida rahvusvahelisi struktuure: osalevad liikmesriigid võiksid võtta kohustuse liituda Euroopa kaitsealases välistegevuses osalevate peamiste olemasolevate ja tulevaste struktuuridega (EUROCORPS, EUROMARFOR, EUROGENDFOR, MCCE/ATARES/SEOS) ja võtta neis aktiivse rolli;

14. Osalevad liikmesriigid püüdleval ÜJKP sõjaliste operatsioonide ja missioonide ühise rahastamise valdkonnas kaugeleulatava lähenemise võtmise poole, mis läheb kaugemale nõukogu nn Athena otsuses kindlaks määratud ühistest kuludest.

„d) tegema koostööd, et tagada nende poolt vajalike meetmete võtmine „võimete arendamise mehhanismi“ raames ilmnenu puudujääkide kõrvaldamiseks, sealhulgas riikidevahelise lähenemisviisi kaudu ja ilma et see piiraks sellega seonduvaid kohustusi NATO raames.“

15. Aidata kaotada võimearendusplaanis ja kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise tulemusel kindlaks tehtud võimealased puudujäägid. Võimearendusprojektid suurendavad Euroopa strateegilist sõltumatust ning tugevdavad Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi.
16. Kasutada riigi tasandil avastatud võimealaste puudujääkide kaotamiseks esmalt Euroopa koostööpõhist lähenemisviisi ning võtta riigi tasandi lähenemisviis üldjuhul üksnes siis, kui esimest lähenemisviisi on juba kasutatud.
17. Võtta osa vähemalt ühest alalise struktureeritud koostöö projektist, milles arendatakse liikmesriikide poolt strateegiliseks hinnatud võimet või tehakse see kättesaadavaks.

„e) osalema vajadusel Euroopa Kaitseagentuuri raames oluliste ühiste või Euroopa varustusprogrammide arendamisel.“

18. Kohustus kasutada Euroopa Kaitseagentuuri ühiskaitsevõime arendamise Euroopa foorumina ning kaaluda Relvastuskoostöö Organisatsiooni kasutamist eelistatud programmijuhtimisorganisatsioonina.

19. Tagada, et kõik osalevate liikmesriikide suunatatavat kaitsevõimet käsitlevad projektid suurendavad Euroopa kaitsetööstuse konkurentsivõimet tarbetut kattumist ära hoidva asjakohase tööstuspoliitika kaudu.
 20. Tagada koostööprogrammide, mida saavad kasutada üksnes üksused, kellel on ELi territooriumil tõendatav lisaväärtus, ning osalevate liikmesriikide hankestrategiate positiivne mõju Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisele ja tööstuslikule baasile.
-

TÕLGE

Teade nõukogule ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale alalise struktureeritud koostöö kohta**Preambul****Osalevad liikmesriigid,**

tuletades meelde, et liidu eesmärgiks on ühine välis- ja julgeolekupoliitika, mis põhineb „liikmesriikide meetmete üha suuremal vastastikusel lähendamisel“ (ELi lepingu artikli 24 lõige 2), ning et ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika on ühise välis- ja julgeolekupoliitika lahutamatu osa;

arvestades, et ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika tagab liidule operatiivse tegutsemisvõime, kasutades tsiviil- ja sõjaväevahendeid, ning et julgeoleku- ja kaitsepoliitika tugevdamine nõuab liikmesriikide poolseid jõupingutusi sõjaliste võimete valdkonnas;

tuletades samuti meelde Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide pühendumust edendada reeglitel põhinevat maailmakorda, mille juhtpõhimõtteks on mitmepoolsus ja mille keskmes asub Ühendatud Rahvaste Organisatsioon;

tuletades meelde Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõiget 6, mille kohaselt „[l]iikmesriigid, kelle sõjalised võimed vastavad kõrgendatud kriteeriumidele ja kes on selles valdkonnas siduvamaid kohustusi võtnud, pidades silmas kõige nõudlikumaid missioone, loovad liidu raames alalise struktureeritud koostöö“;

arvestades, et alaline struktureeritud koostöö võib oluliselt aidata kaasa ELi ambitsioonitaseme saavutamisele, pidades sealhulgas silmas kõige nõudlikumaid missioone ja operatsioone, ja et see võiks hõlbustada liikmesriikide kaitsevõime arendamist rahvusvahelistes hankeprojektides intensiivse osalemise ja asjaomaste tööstusettevõtete, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega koostöö tegemise kaudu, ning tõhustada Euroopa kaitsekoostööd, kasutades täielikult ära aluslepingute võimalused;

võttes arvesse alalist struktureeritud koostööd käsitlevas protokollis nr 10 sätestatud ja ELi lepingu artiklis 46 osutatud alalise struktureeritud koostöö eesmärgi ja liikmesriikide kohustusi need saavutada;

märkides, et Euroopa Ülemkogu järeldas oma 15. detsembri 2016. aasta kohtumisel, et eurooplased peavad võtma oma julgeoleku eest suurema vastutuse, ning et selleks, et tugevdada Euroopa julgeolekut ja kaitset keerulises geopoliitilises keskkonnas ning oma kodanikke paremini kaitsta, kinnitades sellega seoses varem antud lubadusi, rõhutas Euroopa Ülemkogu vajadust teha senisest rohkem, sealhulgas teha kättesaadavaks piisavalt lisavahendeid, võttes samas arvesse liikmesriikide olusid ja juriidilisi kohustusi, ning nende liikmesriikide puhul, kes on ka NATO liikmesriigid, asjakohaseid NATO suuniseid kaitsekulutuste tegemise kohta;

tuletades ühtlasi meelde, et Euroopa Ülemkogu kutsus samuti üles tõhustama nõutavate võimete arendamiseks tehtavat koostööd ning võtma kohustuse teha need võimed vajaduse korral kättesaadavaks, ning et ülemkogu rõhutas, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid peavad suutma otsustavalt panustada ühistesse jõupingutustesse, aga samuti tegutseda iseseisvalt alati kui vajalik ning koos partneritega alati kui võimalik;

arvestades, et Euroopa Ülemkogu kutsus 2017. aasta juunis üles ühiselt arendama liikmesriikide poolt ühiselt kokku lepitud võimetealaseid projekte, et kaotada praegused olulised puudujäägid ja töötada välja tulevikutehnoloogiad, mis on väga oluline Euroopa Ülemkogu poolt 2016. aasta detsembris heaks kiidetud ELi ambitsioonitaseme saavutamiseks; väljendas heameelt komisjoni teatise üle Euroopa Kaitsefondi kohta, mis koosneb teadusuuringute vahendist ja kaitsevõime vahendist; ning kutsus liikmesriike üles tegema kindlaks sobivad võimetealased projektid Euroopa Kaitsefondi ja Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi jaoks;

tuletades eelkõige meelde, et Euroopa Ülemkogu palus kõrgel esindajal esitada ettepanekud kaasava alalise struktureeritud koostöö elementide ja võimaluste kohta, põhinedes modulaarsel lähenemisviisil ja võimalike projektide väljatöötamisel;

tuletades meelde, et välisasjade nõukogu leppis 6. märtsil 2017 kokku vajaduses jätkata tööd kaasava alalise struktureeritud koostööga, põhinedes modulaarsel lähenemisviisil, mis peaks olema avatud kõigile liikmesriikidele, kes soovivad võtta vajalikke siduvaid kohustusi ja täita kriteeriume, mis põhinevad ELi lepingu artikli 42 lõikel 6 ja artiklil 46 ning protokollil nr 10;

olles otsustanud jõuda uuele tasemele liidu ühise kaitsepoliitika järkjärgulises kujundamises, nagu on kutsutud üles ELi lepingu artikli 42 lõikes 2, seades Euroopa Liidu raames sisse alalise struktureeritud koostöö; võttes samal ajal arvesse kõikide liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära;

tuletades meelde ELi lepingu artikli 42 lõike 7 kohast kohustust anda vastastikust abi;

tuletades meelde, et vastavalt ELi lepingu artikli 42 lõikele 7 on koostöö ja kohustused ühise kaitse- ja julgeolekupoliitika vallas „kooskõlas kohustustega Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioonis, mis jääb selle liikmesriikidele nende kollektiivse kaitse aluseks ja selle rakendamise kohaks“;

rõhutades, et Euroopa Ülemkogu leppis 22.–23. juunil 2017 kokku „vajaduses alustada kaasava ja ambitsioonika alalise struktureeritud koostööga“, ning vastates Euroopa Ülemkogult saadud volitusele koostada kolme kuu jooksul „ELi lepingu artikli 42 lõikega 6 ja artikliga 46 ning protokolliga 10 täielikus kooskõlas oleva kriteeriumide ja siduvate kohustuste ühise nimekirja – sealhulgas pidades silmas kõige nõudlikumaid missioone [...] – koos täpse ajakava ja konkreetsete hindamismehhanismidega, et võimaldada neil liikmesriikidel, kelle jaoks see on võimalik, anda viivitamatult teada oma osalemiskavatsusest“;

TEATAVAD KÄESOLEVAGA nõukogule ning Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale oma kavatsusest osaleda alalises struktureeritud koostöös;

KUTSUVAD nõukogu ÜLES võtma kooskõlas Euroopa Liidu lepingu asjakohaste sätete ja aluslepingutele lisatud protokolliga nr 10 ning I lisas määratletud põhimõtete, II lisas esitatud ühiste siduvamate kohustuste ja III lisas esitatud juhtimist käsitlevate ettepanekute alusel vastu otsuse, millega luuakse alaline struktureeritud koostöö;

ESITAVAD enne nõukogu poolt alalise struktureeritud koostöö loomist käsitleva otsuse vastuvõtmist oma riiklikud rakenduskavad, mis tõendavad nende suutlikkust vastata II lisas esitatud siduvamatele kohustustele.

Kahe tuhande seitsmeteistkümnenda aasta novembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Brüsselis.

* Iirimaa andis 7. detsembril 2017 nõukogule ja kõrgele esindajale teada oma kavatsusest osaleda alalises struktureeritud koostöös ning ühines käesoleva ühisteatega.

* Portugali Vabariik andis 7. detsembril 2017 nõukogule ja kõrgele esindajale teada oma kavatsusest osaleda alalises struktureeritud koostöös ning ühines käesoleva ühisteatega.

I LISA – ALALISE STRUKTUREERITUD KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED

„Alaline struktureeritud koostöö“ on ette nähtud Euroopa Liidu lepingu artiklitega 42 ja 46 ning aluslepingute protokolliga nr 10. Seda saab alustada üks kord ja see luuakse kvalifitseeritud hääleteenamusega vastu võetava nõukogu otsusega, et tuua kokku kõik kaitse valdkonnas koostööd teha soovivad liikmesriigid, „kelle sõjalised võimed vastavad kõrgendatud kriteeriumidele“ ja kes on võtnud „siduvamaid kohustusi [...]“, pidades silmas kõige nõudlikumaid missioone“ ja operatsioone.

Alaline struktureeritud koostöö on ambitsioonikas, siduv ja kaasav Euroopa õigusraamistik investeringute tegemiseks ELi territooriumi ja selle kodanike julgeolekusse ja kaitse. Alaline struktureeritud koostöö annab kõikidele liikmesriikidele samuti olulise poliitilise raamistiku oma vastavate sõjaliste vahendite ja kaitsevõimete parandamiseks siduvamatel kohustustel tuginevate hästi koordineeritud algatuste ja konkreetsete projektide kaudu. ELi liikmesriikide tõhusamad kaitsevõimed toovad kasu ka NATO-le. Need tugevdavad alliansi Euroopa sammast ja vastavad korduvatele nõudmistele tugevama atlandiülese koormuse jagamise järele.

Alaline struktureeritud koostöö on tähtis samm ühise kaitsepoliitika tugevdamise suunas. See võib olla üks element võimalikus liikumises ühiskaitse suunas, kui nõukogu peaks nii ühehäälselt otsustama (nagu on ette nähtud ELi lepingu artikli 42 lõikes 2). Alalise struktureeritud koostöö pikaajaline visioon võiks olla kõiki aspekte hõlmav ühtne väekogum – vastastikusel täiendavusel NATOga, mis jääb oma liikmete kollektiivse kaitse nurgakiviks.

Me peame kaasavat alalist struktureeritud koostööd kõige tähtsamaks instrumendiks, et edendada ühist julgeolekut ja kaitset valdkonnas, kus on tarvis rohkem sidusust, järjepidevust, koordineerimist ja koostööd. Euroopa sellesuunalised jõupingutused peavad olema ühendatud, koordineeritud ja mõttekad ning põhinema ühiselt kokku lepitud poliitilistel suunistel.

Alaline struktureeritud koostöö pakub usaldusväärse ja siduva õigusraamistiku ELi institutsioonilises raamistikus. Osalevad liikmesriigid täidavad oma siduvaid kohustusi, kinnitades, et alalise struktureeritud koostöö loomine ja rakendamine toimub täielikus kooskõlas ELi lepingu sätetega ja aluslepingutele lisatud protokollidega ning austades liikmesriikide põhiseaduslikke sätteid.

Alalise struktureeritud koostöö kohustuste siduv laad tagatakse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja läbiviidava regulaarse iga-aastase hindamisega, mida toetab eelkõige Euroopa Kaitseagentuur (EDA) võimete arendamise aspektide puhul (nagu on kirjeldatud protokolli nr 10 artiklis 3) ja Euroopa välisteenistus, sealhulgas Euroopa Liidu sõjaline staap ja muud ÜJKP struktuurid, alalise struktureeritud koostöö operatiivaspektide puhul. Alalise struktureeritud koostöö kaudu saab liit teha tööd selle nimel, et saavutada kõiki aspekte hõlmav ühtne väekogum, kuna alaline struktureeritud koostöö täiendaks olemasolevaid või tulevasi alt ülespoole struktuure ja jõupingutusi ülevalt allapoole koordineerimise ja suunistega.

Alaline struktureeritud koostöö saab anda liikmesriikidele võimaluse parandada kaitsevõimeid hästi koordineeritud algatustes ja konkreetsetes ühisprojektides osalemise kaudu, kasutades võimaluse korral ära olemasolevaid piirkondlikke klastreid. Alalises struktureeritud koostöös osalemine on vabatahtlik ja ei mõjuta riikide suveräänsust.

Kaasav alaline struktureeritud koostöö on tugev poliitiline signaal meie kodanikele ja välismaailmale: ELi liikmesriikide valitsused võtavad ühist julgeolekut ja kaitset tõsiselt ja viivad seda edasi. ELi kodanike jaoks tähendab see suuremat julgeolekut ja on selge märk kõikide liikmesriikide tahtest tugevdada ühist julgeolekut ja kaitset, et saavutada ELi üldise strateegia eesmärgid.

Alaline struktureeritud koostöö on tulemustele suunatud ja peaks võimaldama saavutada reaalselt edu seoses kaitsevarustuse investeerimiskulude tasemega, koostöövõime arendamise eesmärkidega ning siirdavate kaitsevõimete kättesaadavusega kombineeritud missioonide ja operatsioonide jaoks, tunnistades ühtsete jõudude põhimõtet. Alalise struktureeritud koostöö võimete arendamise peamiseks edasiviivaks jõuks on ELi ambitsioonitasemega ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika eesmärkide ja prioriteetidega seotud võimetealaste puudujääkide kõrvaldamine.

Alalise struktureeritud koostöö „kaasav“ ja „modulaarne“ laad, nagu Euroopa Ülemkogu kirjeldas 2016. aasta detsembris, ei tohi viia koostöö vähenemiseni. „Ambitsioonika“ alalise struktureeritud koostöö eesmärk rõhutab vajadust, et kõik alalises struktureeritud koostöös osalevad liikmesriigid järgivad eesmärkide ja kohustuste ühist nimekirja. Nagu tuletas meelde Euroopa Ülemkogu 2017. aasta juunis, on alaline struktureeritud koostöö „kaasav ja ambitsioonikas“.

Järgnev kohustuste loetelu peab aitama saavutada nõukogu 14. novembri 2016. aasta järel dustes kirjeldatud ja Euroopa Ülemkogu poolt 2016. aasta detsembris kinnitatud ELi ambitsioonitaseme ning seega tugevdama nii eurooplaste kui ka ELi strateegilist sõltumatust.

II LISA – LOETELU AMBITSIOONIKATEST JA SIDUVAMATEST ÜHISTEST KOHUSTUSTEST PROTOKOLLI nr 10
ARTIKLIS 2 NIMETATUD VIIES VALDKONNAS

„a) teha alates Lissaboni lepingu jõustumisest koostööd kaitsevarustuse investeerimiskulude tasemega seotud heakskiidetud eesmärkide saavutamiseks ning neid eesmärgi regulaarselt läbi vaadata, pidades silmas julgeolekukeskkonda ja liidu rahvusvahelisi kohustusi;“

Tuginedes 2007. aastal kehtestatud ühistele sihttasemetele, võtavad osalevad liikmesriigid järgmised kohustused.

1. Suurendada kokkulepitud eesmärkide saavutamiseks korrapäraselt kaitse-eelarvet reaalmahus.
2. Suurendada keskmises perspektiivis järk-järgult kaitseinvesteeringute kulusid 20 %-ni kogukaitsekuludest (ühine sihttase), et täita strateegilise võime alased lüngad, osaledes kaitsevõimeprojektides kooskõlas võimearendusplaani ja kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamisega.
3. Suurendada ühisprojektide ja koostöö vormis toimuvate strateegilise kaitsevõime projektide arvu. Selliseid ühis- ja koostööprojekte tuleks vajaduse korral ja asjakohaselt toetada Euroopa Kaitsefondist.
4. Suurendada kaitseuuringute ja -tehnoloogia jaoks ette nähtud kulude osakaalu, et jõuda lähemale kogukaitsekulude 2 % eesmärgile (ühine sihttase).
5. Kehtestada nõue vaadata nimetatud kohustused regulaarselt läbi (eesmärgiga saada nõukogu heakskiit).

„b) viia oma kaitse süsteemid võimalikult suures osas üksteisega vastavusse, eelkõige ühtlustades oma sõjaliste vajaduste kindlaksmääramist, võttes ühisesse kasutusse ja vajadusel spetsialiseerides oma kaitsevahendeid ja -võimekust ning ergutades koostööd koostöö ja logistika valdkondades;“

6. Täita olulist rolli ELi kaitsevõime arendamisel, sealhulgas kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise raames, et tagada Euroopa ambitsioonitaseme saavutamiseks vajalik kaitsevõime.
7. Kohustus toetada maksimaalselt kaitseküsimuste iga-aastast kooskõlastatud läbivaatamist, võttes arvesse läbivaatamise vabatahtlikku olemust ja osalevate liikmesriikide individuaalpiiranguid.
8. Kohustus osaleda aktiivselt tulevase Euroopa Kaitsefondi rahvusvahelistes hangetes, millel on ELi jaoks lisaväärtus.
9. Kohustus koostada osalevate liikmesriikide vahel kokku lepitud võimearendusprojektide ühtlustatud nõuded.
10. Kohustus kaaluda olemasoleva kaitsevõime ühiskasutust, et optimeerida olemasolevaid ressursse ja suurendada nende üldist tõhusust.
11. Kohustus tagada järjest suuremad pingutused küberkaitsekoostöö valdkonnas (näiteks teabevahetus, väljaõpe, operatiivtugi).

„c) võtta konkreetseid meetmeid oma jõudude kättesaadavuse, koostöömõistmise, paindlikkuse ja ümberpaigutatavuse tõhustamiseks, seades eelkõige ühiseid eesmärgi jõudude eraldamise osas, sealhulgas vaadata vajadusel läbi oma siseriikliku otsuste vastuvõtmise kord;“

12. Seoses jõudude kättesaadavuse ja siirdavusega on osalevad liikmesriigid otsustanud järgmist:

— lisaks ELi lahingugruppide võimalikule siirmisele teha ELi ambitsioonitaseme saavutamiseks lisaks kättesaadavaks strateegiliselt siiratud vormeeringud. Nimetatud kohustus ei hõlma kõrgvalmidusega, alalisi ega reservvägesid;

- arendada välja üksnes osalevate liikmesriikide ja panustavate riikide jaoks juurdepääsetav usaldusväärne vahend (nt andmebaas) eesmärgiga registreerida olemasolevad ja kiiresti siiratavad jõud, et hõlbustada ja kiirendada vägede moodustamist;
- võtta eesmärgiks kiire poliitiline tegutsemine riigi tasandil, sealhulgas vaadata võimaluse korral läbi riiklikud otsustusprotsessid;
- näha oma vahendite ja võimaluste piires ette märkimisväärne tugi ÜJKP operatsioonidele (nt EUFOR) ja missioonidele (nt ELi väljaõppemissioonid) – personal, varustus, väljaõpe, tugi õppustel, taristu vms –, mis on otsustatud ühehäälselt nõukogus ja mis ei mõjuta mingil viisil otsuseid ÜJKP operatsioonide jaoks antava panuse kohta ega võimalikke põhiseaduslikke piiranguid;
- anda märkimisväärne panus ELi lahingugruppidesse ning kinnitada oma põhimõtteline panus vähemalt neli aastat ette, kehtestades valmisolekuperioodi, mis on kooskõlas ELi lahingugruppide kontseptsiooniga, ning võttes kohustuse korraldada ELi lahingugruppide jaoks õppuseid ELi ühtse väekogumina tegutsemiseks (juhtiv riik) ja/või nendes õppustes osaleda (kõik ELi lahingugruppide kontseptsioonis osalevad ELi liikmesriigid);
- hõlbustada ja standardida piiriülest sõjalist transporti Euroopas, et võimaldada kaitseotstarbelise varustuse ja personali kiiret siirmist.

13. Seoses jõudude koostalitlusvõimega on osalevad liikmesriigid otsustanud järgmist:

- arendada oma jõudude koostalitlusvõimet:
 - võttes kohustuse leppida kokku ELi ühtse väekogumi ühistes hindamis- ja heakskiitmiskriteeriumides, mis on kooskõlas NATO standarditega, kuid mille puhul säilib riigi tasandi vastavustõendamine;
 - võttes kohustuse leppida kokku jõudude ühtsetes tehnilistes ja operatiivstandardites, tunnistades vajadust tagada nende koostalitlusvõime NATOga;
 - optimeerida rahvusvahelisi struktuure: osalevad liikmesriigid võiksid võtta kohustuse liituda Euroopa kaitsealases välistegevuses osalevate peamiste olemasolevate ja tulevaste struktuuridega (EUROCORPS, EUROMARFOR, EUROGENDFOR, MCCE/ATARES/SEOS) ja võtta neis aktiivse rolli.

14. Osalevad liikmesriigid püüdleval ÜJKP sõjaliste operatsioonide ja missioonide ühise rahastamise valdkonnas ambitsioonika lähenemise võtmise poole, mis läheb kaugemale nõukogu nn Athena otsuses kindlaks määratavatest ühistest kuludest.

„d) teha koostööd, et tagada nende poolt vajalike meetmete võtmine „võimete arendamise mehhanismi“ raames ilmnunud puudujääkide kõrvaldamiseks, sealhulgas riikidevahelise lähenemisviisi kaudu ja ilma et see piiraks sellega seonduvaid kohustusi NATO raames;“

- 15. Aidata kaotada võimearendusplaanis ja kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise tulemusel kindlaks tehtud võimealased puudujäägid. Võimearendusprojektid suurendavad Euroopa strateegilist sõltumatust ning tugevdavad Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi.**
- 16. Kasutada riigi tasandil avastatud võimealaste puudujääkide kaotamiseks esmalt Euroopa koostöövalmiduse lähenemisviisi ning võtta riigi tasandi lähenemisviis üldjuhul üksnes siis, kui esimest lähenemisviisi on juba kasutatud.**
- 17. Võtta osa vähemalt ühest alalise struktureeritud koostöö projektist, milles arendatakse liikmesriikide poolt strateegiliseks hinnatud võimet või tehakse see kättesaadavaks.**

„e) osaleda vajadusel Euroopa Kaitseagentuuri raames oluliste ühiste või Euroopa varustusprogrammide arendamisel.“

18. Kohustus kasutada Euroopa Kaitseagentuuri ühiskaitsevõime arendamise Euroopa foorumina ning kaaluda Relvastuskoostöö Organisatsiooni OCCAR kasutamist eelistatud programmijuhtimisorganisatsioonina.
 19. Tagada, et kõik osalevate liikmesriikide suunavat kaitsevõimet käsitlevad projektid suurendavad Euroopa kaitsetööstuse konkurentsivõimet tarbetut kattumist ära hoidva asjakohase tööstuspoliitika kaudu.
 20. Tagada koostööprogrammide (mida saavad kasutada üksnes üksused, kellel on ELi territooriumil tõendatav lisaväärtus) ning osalevate liikmesriikide hankestrateegiate positiivne mõju Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisele ja tööstuslikule baasile.
-

III LISA – JUHTIMINE

1. Osalevad liikmesriigid on otsuste tegemise protsessi keskmes, otsused kooskõlastatakse kõrge esindajaga

Alaline struktureeritud koostöö on osalevate liikmesriikide juhitud raamistik ning see kuulub peamiselt nende pädevusse. Mitteamalastele ELi liikmesriikidele tagatakse läbipaistvus.

Et alaline struktureeritud koostöö oleks asjakohaselt kooskõlastatud üldise ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga (ÜJKP), mille lahutamatu osa see on, kaasatakse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja täielikult alalise struktureeritud koostööga seotud menetlustesse. Kõrge esindaja vastutab Euroopa Ülemkogu poolt nõutud ja allpool 4. osas kirjeldatud iga-aastase hindamise eest. Euroopa välisteenistus, sh ELi sõjaline staap (ELSS), ja Euroopa Kaitseagentuur (EDA) tagavad alalisele struktureeritud koostööle sekretariaaditeenused tihedas koostöös välisteenistuse ÜJKP ja kriisidele reageerimise valdkonna asepeasekretäriaga.

Kooskõlas ELi lepinguga, aluslepingutele lisatud protokolli nr 10 artikliga 3 ja Euroopa Kaitseagentuuri asutava nõukogu otsusega toetab EDA kõrget esindajat alalise struktureeritud koostöö võimete arendamise aspektides. Välisteenistus toetab kõrget esindajat eelkõige alalise struktureeritud koostöö operatiivaspektides, muu hulgas ELSSi ja muude ÜJKP struktuuride kaudu.

Märgitakse, et ELi lepingu artikli 41 lõike 1 kohaselt kaetakse „[h]alduskulud, mida institutsioonidele toob kaasa käesoleva peatüki rakendamine, [...] liidu eelarvevahenditest“.

2. Juhtimine hõlmab kahte tasandit: üldine tasand alalise struktureeritud koostöö sidususe ja ambitsioonikuse säilitamiseks ning seda täiendavad konkreetsed juhtimisalased menetlused projektide tasandil**2.1. Üldisel tasandil vastutatakse alalise struktureeritud koostöö sidususe ja usaldusväärse rakendamise eest**

Selles tuginetakse olemasolevatele struktuuridele. ELi välis- ja kaitseministrid võiksid käsitleda alalise struktureeritud koostöö küsimusi, kui nad kohtuvad välisasjade nõukogu / kaitseministrite ühisel istungil (tavaliselt kaks korda aastas). Kui nõukogu koguneb alalise struktureeritud koostöö küsimuste käsitlemiseks, on hääleõigus osalevate liikmesriikide esindajatel. Sellistel puhkudel võivad osalevad liikmesriigid võtta ühehäälselt vastu uusi projekte (kooskõlas ELi lepingu artikli 46 lõikega 6), saada hinnanguid osalevate liikmesriikide jõupingutustele, eelkõige vastavalt käesoleva lisa 3. osas kirjeldatule, ja kinnitada pärast kõrge esindajaga konsulteerimist kvalifitseeritud häälteenamusega uue liikmesriigi osalemist vastavalt ELi lepingu artikli 46 lõikele 3.

Kui osalev liikmesriik ei vasta enam kriteeriumidele või ei saa või ei taha täita enam alalise struktureeritud koostöö raames võetud või seatud kohustusi, võib nõukogu kooskõlas ELi lepingu artikli 46 lõikega 4 viimase abinõuna peatada asjaomase liikmesriigi osalemise, tingimusel et eelnevalt on antud selgelt piiritletud ajavahemik individuaalseteks konsultatsioonideks ja meetmete võtmiseks.

Asjakohased olemasolevad nõukogu ettevalmistavad organid kogunevad alalise struktureeritud koostöö formaadis, mis tähendab, et kõik ELi liikmesriigid on esindatud, kuid töökorraldus peegeldab nõukogus kehtivat korda, mille kohaselt on hääleõigus ainult osalevatel liikmesriikidel. Poliitika- ja julgeolekukomitee (PJK) koosolekud võiks alalise struktureeritud koostöö formaadis kokku kutsuda selleks, et käsitleda osalevate liikmesriikidele ühist huvi pakkuvaid küsimusi, planeerida ja arutada projekte või arutada uute liikmete lisandumist. Selle tööd toetab poliitilis-sõjaline töörühm, pidades alalise struktureeritud koostöö formaadis koosolekuid. ELi sõjaline komitee hakkab samuti alalise struktureeritud koostöö formaadis kohtuma ning sellelt küsitakse eelkõige sõjalist nõu. Lisaks võidakse korraldada mitteametlikke kohtumisi, millel on esindatud üksnes osalevad liikmesriigid.

2.2. Projektide juhtimine**2.2.1. Alalise struktureeritud koostöö projektide üle kontrolli teostamine põhineb hindamisel, mida kõrge esindaja teeb välisteenistuse, sh ELSSi, ja EDA abil; projektid valib välja nõukogu**

Osalevad liikmesriigid võivad esitada mis tahes projekte, mida nad peavad alalise struktureeritud koostöö jaoks kasulikuks. Nad teevad oma kavatsuse avalikuks, et saada toetust ja esitada projekt alalise struktureeritud koostöö sekretariaadile ühiselt, ning projekti levitatakse samaaegselt kõigi osalevate liikmesriikide seas.

Projektid peaksid aitama täita teate II lisas osutatud kohustusi, millest paljud on seotud liikmesriikide poolt strateegiliseks hinnatud võimete arendamise või kättesaadavaks tegemisega ja mille puhul on kokku lepitud, et need annavad ELi tasandil lisaväärtust, samuti mis puudutavad oma vahendite ja võimaluste piires märkimisväärse toe andmist ÜJKP operatsioonidele (EUFOR) ja missioonidele (nt ELi väljaõppemissioonid) kooskõlas ELi lepingu artikli 42 lõikega 6.

Et tagada alalise struktureeritud koostöö erisuguste projektide sidusus ja järjepidevus, teeme ettepaneku kehtestada piiratud arvu projekte, mis on konkreetset missioonide ja operatsioonide suunitlusega vastavalt ELi ambitsioonitasemele. Teised projektid toetaksid neid projekte ning neil oleks hõlbustav ja kaasaaitav roll. Projektid tuleks asjakohaselt rühmitada.

Alalise struktureeritud koostöö sekretariaat koordineerib projektiettepanekute hindamist. Võimete arendamise projektide puhul tagab EDA, et vältitakse dubleerimist muudes rahvusvahelistes kontekstides olemas olevate algatustega. Operatsioonidele ja missioonidele keskendatud projektide puhul hindab ELSS seda, kas need vastavad ELi ja selle liikmesriikide operatiivvajadustele ja aitavad neid rahuldada. Seda arvesse võttes esitab kõrge esindaja soovitus nende projektiettepanekute kohta, mis on kõige ambitsioonikamad, aitavad kaasa ELi ambitsioonitaseme saavutamisele ja sobivad kõige paremini Euroopa strateegilise sõltumatuse edendamiseks. Projektide valik peab kajastama sobivat tasakaalu rohkem võimete arendamiseks ettenähtud projektide ning rohkem operatsioonide ja missioonide valdkonna projektide vahel.

Nõukogu kehtestab alalise struktureeritud koostöö projektide loetelu, lähtudes kõrge esindaja soovitusest ning alalise struktureeritud koostöö formaadis kohtuva ELi sõjalise komitee sõjalisest nõuandest ja samas formaadis kohtuva PJK tegevuse kaudu. Nõukogu teeb otsuse osalevate liikmesriikide esindajate poolt antud hääletega ühehäälselt kooskõlas ELi lepingu artikli 46 lõikega 6.

Mitteosalevad ELi liikmesriigid võivad alati anda märku oma kavatsusest osaleda projektides, võttes endale alalise struktureeritud koostööga kaasnevad kohustused ja ühinedes koostööga.

Projektis osalejad võivad erandjuhtudel kutsuda osalema kolmandaid riike kooskõlas üldise korraga, mille nõukogu määrab aegsasti kindlaks vastavalt ELi lepingu artikli 46 lõikele 6. Need riigid peavad andma projektile olulist lisaväärtust, aitama tugevdada alalist struktureeritud koostööd ja ÜJKPd ning täitma suuremaid kohustusi. See ei anna sellistele kolmandatele riikidele otsustusõigust alalise struktureeritud koostöö juhtimise küsimustes. Peale selle otsustab alalise struktureeritud koostöö formaadis kohtuv nõukogu, kas üldises korras kehtestatud tingimused on iga vastavate projektis osalejate poolt osalema kutsutud kolmanda riigi poolt täidetud.

2.2.2. Projekti juhtimise eest vastutavad esmajoonel osalevad liikmesriigid

Kui nõukogule esitatakse otsustamiseks alalise struktureeritud koostöö projektide loetelu, tuleb sellele lisada ka asjaomaste projektidega seotud olevate osalevate liikmesriikide nimekiri. Projektis osalevad liikmesriigid on esitanud selle varem ühiselt.

Projektiga seotud olevad osalevad liikmesriigid lepivad omavahel ühehäälselt kokku oma koostöö korra ja ulatuse, sealhulgas projektiga ühinemiseks vajaliku panuse. Nad kehtestavad projekti juhtimise reeglid ja otsustavad projekti käigus uute osalevate liikmesriikide liitumise üle, andes neile kas osaleja või vaatleja staatuse. Tuleks siiski välja töötada ühised juhtimiseeskirjad, mida saaks konkreetsetes projektides kohandada. See tagaks teatava standardse juhtimise kõigis projektides ja lihtsustaks nende käivitamist. Eelkõige võimete arendamise projektide puhul vastutavad projekti juhtimise eest (kirjeldused, hankestrategia, rakendusameti valik, tööstusettevõtete valimine jne) üksnes projektiga seotud olevad osalevad liikmesriigid.

Osalevad liikmesriigid teavitavad vastavalt vajadusele projektidest mitteosalevaid liikmesriike.

3. Täpne etapiviisiline lähenemine, kus iga etapi jaoks on määratud realistlikud ja siduvad eesmärgid

Osalevate liikmesriikide võetud kohustusi täidetakse riiklike jõupingutuste ja konkreetsete projektide kaudu.

Realistlik etapiviisiline lähenemine on määrav selleks, et säilitada alalises struktureeritud koostöös liikmesriikide tuumiku osalemine ja hoida seeläbi alal ambitsiooni ja kaasavuse põhimõtteid. Kuigi osalevad liikmesriigid hakkavad töötama kõikide võetud kohustuste täitmise nimel kohe pärast alalise struktureeritud koostöö ametlikku käikulaskmist, on osa kohustusi võimalik täita varem kui teisi. Seetõttu peavad osalevad liikmesriigid leppima kokku etapiviisilise lähenemise.

Etappide määramisel võetakse arvesse muid ajakavu (nt Euroopa kaitsealase tegevuskava rakendamine, järgmise mitmeaastase finantsraamistiku algus 2021. aastal ja liikmesriikide poolt muudes raamistikes juba võetud kohustused). Kohustusi täidetakse kahes järjestikusel etapil (2018–2021 ja 2021–2025). Pärast 2025. aastat korraldatakse läbivaatamine. Selleks hindavad osalevad liikmesriigid kõigi alalise struktureeritud koostöö alusel võetud kohustuste täitmist ja otsustavad uute kohustuste üle, et minna edasi uue etapiga Euroopa julgeoleku- ja kaitsealase integratsiooni suunas.

4. Alalise struktureeritud koostöö juhtimiseks on vaja riiklikel rakenduskavadel põhinevat hästi läbimõeldud ja ambitsioonikat hindamismehhanismi

Kõik osalevad liikmesriigid kannavad hoolt kohustuste täitmise eest ja kõrge esindaja annab sellest aru kooskõlas protokollis nr 10 (artikkel 3) sätestatud regulaarse hindamise põhimõttega. Kokkulepitud kohustuste siduv laad ja nende täitmise usutavus tagatakse järgmise kahetasandilise hindamismehhanismiga.

4.1. Riiklikud rakenduskavad

Selleks et näidata oma võimet ja tahet täita kokkulepitud kohustusi, kohustub iga osalev liikmesriik esitama enne alalise struktureeritud koostöö loomist käsitleva nõukogu otsuse vastuvõtmist riikliku rakenduskava, milles nad kirjeldavad oma suutlikkust täita siduvaid kohustusi. Läbipaistvuse eesmärgil tehakse need rakenduskavad kättesaadavaks kõigile osalevatele liikmesriikidele.

Osalevate liikmesriikide poolt kokkulepitud kohustuste täitmiseks antud panust hinnatakse kord aastas riiklike rakenduskavade alusel; hindamise viib läbi alalise struktureeritud koostöö sekretariaat kõrge esindaja alluvuses (keda toetab EDA kaitseinvesteeringute ja võimete arendamise valdkonnas ning välisteenisus, sh ELSS, operatiivaspektides). See hinnang saadetakse nõukogu vastutusel PJK-le (alalise struktureeritud koostöö formaat) ja ELi sõjalisele komiteele (alalise struktureeritud koostöö formaat) nõuande saamiseks.

Hindajad keskenduvad sellele, kui usutavad on alalise struktureeritud koostöö raames võetud kohustused, sõeludes läbi liikmesriikide riiklikud rakenduskavad, faktilised asjaolud ja projektidele ettenähtud panused.

Pärast alalise struktureeritud koostöö käivitamist ajakohastavad osalevad liikmesriigid oma riiklikke rakenduskavu vastavalt vajadusele, et järgida etapiviilise lähenemise nõuet.

Iga etapi alguses täpsustatakse võetud kohustusi, milleks osalevad liikmesriigid lepivad omavahel kokku täpsemates eesmärkides, mis hõlbustab hindamisprotsessi.

4.2. Iga-aastane läbivaatamine ja strateegiline läbivaatamine iga etapi lõpus

Kõrge esindaja esitab vähemalt kord aastas nõukogule (välis- ja kaitseministrite ühises koosseisus) aruande, mille koostamisele on aidanud kaasa EDA (protokoll nr 10 artikkel 3) ja välisteenisus, sh ELSS. Selles aruandes antakse ülevaade alalise struktureeritud koostöö rakendamise seisust, sealhulgas osalevate liikmesriikide poolt oma kohustuste täitmisest vastavalt riiklikele rakenduskavadele. See aruanne võetakse pärast ELi sõjalise komitee nõuande saamist nõukogus aluseks ELi lepingu artikli 46 kohaselt soovitude ja otsuste vastuvõtmiseks.

Iga etapi lõpus (2021, 2025) korraldatakse strateegiline läbivaatamine, et hinnata kavandatud kohustuste täitmist asjaomases etapis, otsustada järgmise etapi käivitamise üle ning ajakohastada vajaduse korral järgmise etapi jaoks kohustusi.